

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	สถาบันทางศาสนากับการชำระอัตลักษณ์ของวัดไทเงิน เมืองเชียงตุง รัฐฉาน สหภาพเมียนมาร์	
ผู้เขียน	นายสรารุช รูปิน	
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภูมิภาคศึกษา)	
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รศ. ม.ล. สุรสวัสดิ์ สุขสวัสดิ์	ประธานกรรมการ
	รศ. ดร. โกสุมภ์ สายจันทร์	กรรมการ

บทคัดย่อ

วัด เป็นสัญลักษณ์ทางพระพุทธศาสนา เป็นแกนหลักของโครงสร้างทางสังคมชาติพันธุ์ไทเงิน ที่ประกอบด้วยพระภิกษุสงฆ์และฆราวาส จัดตั้งขึ้นเพื่อยังประโยชน์แก่ศาสนาและสังคม ความเปลี่ยนแปลงของสถาบันทางพุทธศาสนาและวัด เกิดจากบริบททางการเมือง สังคม และวัฒนธรรม

จากการศึกษาพบว่านิกาย สถาบันทางศาสนาของเมืองเชียงตุงมีพัฒนาการจากธรรมเนียมดั้งเดิมของการปกครองคณะสงฆ์ไท ซึ่งประกอบไปด้วยคณะบุคคลที่เป็นฝ่ายบรรพชิต และฆราวาส ได้ร่วมกันด้วยอุดมคติทางศาสนาและสังคม วัด มีบทบาทสำคัญในการเป็นศูนย์รวมทางจิตใจของผู้คนโดยทั่วไป ควบคู่กับการเป็นสถาบันทางศาสนา ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมพม่า หลังการตกเป็นอาณานิคมอังกฤษในปี พ.ศ. 2428 (ค.ศ. 1885) มีผลกระทบต่อเรื่องการจัดแนกคุณลักษณะของผู้คนจากหลักการทาง “ชาติพันธุ์วิทยา” (Ethnological survey) ซึ่งทำให้เกิดพรมแดนทางสังคมวัฒนธรรมในพม่าอย่างถาวร ความมีตัวตนทางชาติพันธุ์ จึงเป็นผลจากการมองเห็น “เส้น” เขตแดนทางวัฒนธรรม แต่สำหรับกรณี กลุ่มไทเงิน เมืองเชียงตุง มีความแตกต่างไปจากกลุ่มอื่นๆ เพราะไทเงินได้สร้างและนิยามตัวตนจากความคุมเครือของจิตสำนึกทางชาติพันธุ์

ความเคลื่อนไหวทางสังคมวัฒนธรรมเกี่ยวกับการชำระอัตลักษณ์ของวัดไทเงินจึงวิเคราะห์จาก ความเปลี่ยนแปลงของ วัด พบว่า วัด สำคัญประจำเมืองเชียงตุง ได้กลายมาเป็น “พื้นที่” ในการชำระรักษาอัตลักษณ์ความเป็นไทเงิน โดยการนิยามความสำคัญของ “วัด สัญลักษณ์ และพิธีกรรม” มาเป็นเครื่องมือในการต่อรองอำนาจและตอบโต้การถูกรอบงำทางสังคมและวัฒนธรรมจากพม่า

การชำระอยู่ของอัตลักษณ์วัดไทเงิน จึงมีพลังผลักดันจากสถาบันทางศาสนาและสังคม ที่มีลักษณะซับซ้อน กระบวนการรักษาอัตลักษณ์ความเป็นไทเงินจึงมีการปรับเปลี่ยนอย่างต่อเนื่อง ภายใต้บริบทและเงื่อนไขความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สังคม และวัฒนธรรม “เหตุการณ์” ทางประวัติศาสตร์ได้ถูกเชื่อมโยงเพื่อสร้างความหมายการมีตัวตนความเป็นเงินในปัจจุบัน และจะดำเนินสืบไปสู่อนาคต

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title	Religious Institution and Maintenance of Identity: A Case Study of Tai Khuen Temples in Kengtung, Shan State, Myanmar		
Author	Mr. Sarawut Roopin		
Degree	Master of Arts (Regional Studies)		
Thesis Advisory Committee	Assoc. Prof. M.L. Surasawasdi	Sooksawasdi	Chairperson
	Assoc. Prof. Dr. Kosum Saichan		Member

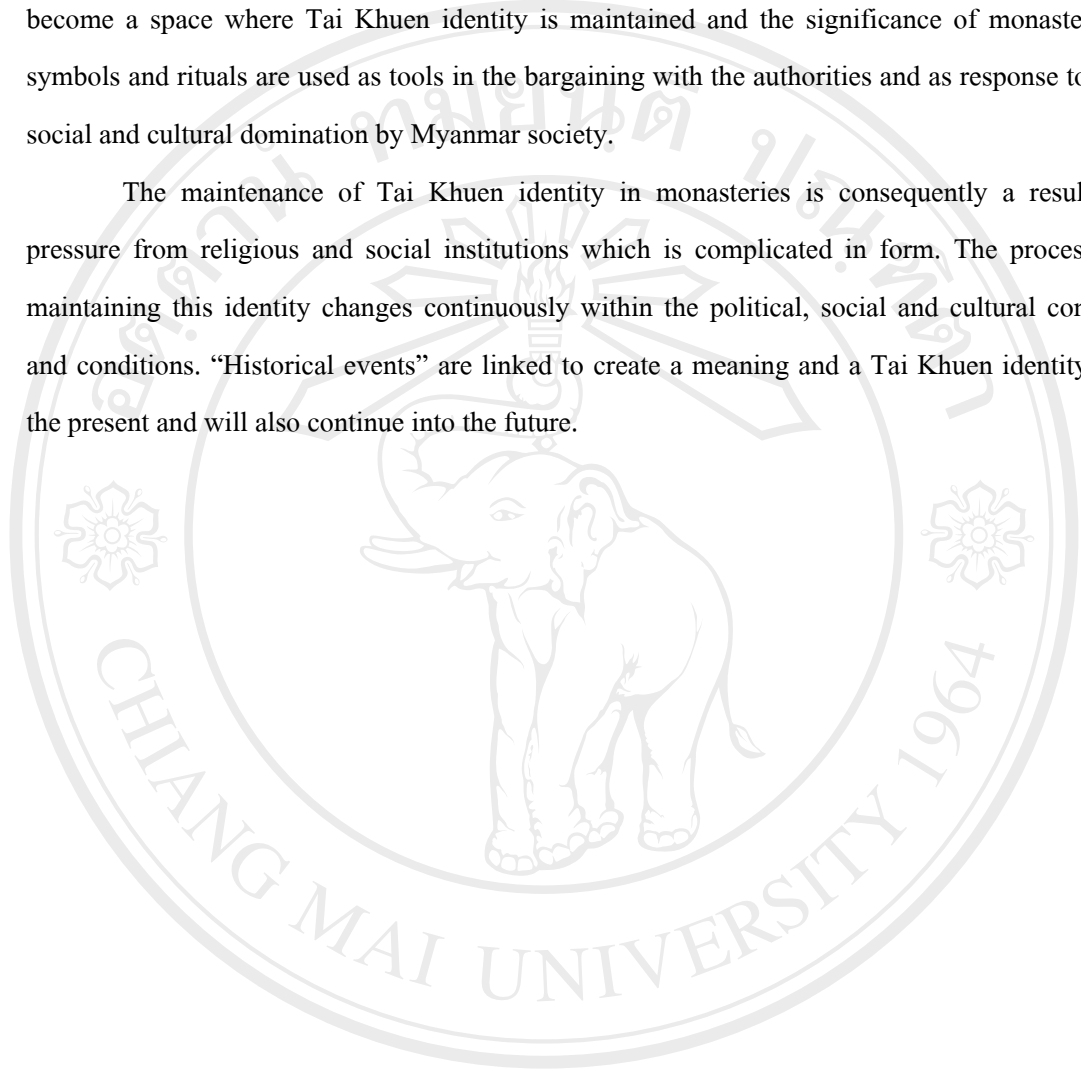
Abstract

A monastery is the symbol of the Buddhist religion which comprises monks and laity and exists as the core in the social structure of the Tai Khuen ethnic group. It serves the needs of the religion and society. Changes in the religious institution and society occur within the socio-political and cultural context.

From this study, it is found that the Buddhist sects in Kengtung have developed from the original traditions of the Tai Sangha that comprises monks and laymen who were united by religious and social ideals. Temples play an important role as the spiritual centres for all people as well as the core religious institution. Social and cultural changes after annexation by Britain in 1885 affected the way groups of people were classified as a result of “ethnological surveys” which led to a permanent cultural cleavage in Myanmar society. Ethnic identities materialize as cultural boundaries become visible. In the case of the Tai Khuen in Kengtung they intentionally built up their own identity from the ambiguous state of ethnic awareness to separate themselves from others.

The analysis of the socio-cultural movement to maintain cultural identity in temples is made from the changes in temples and found that the most important temple in Kengtung has become a space where Tai Khuen identity is maintained and the significance of monasteries, symbols and rituals are used as tools in the bargaining with the authorities and as response to the social and cultural domination by Myanmar society.

The maintenance of Tai Khuen identity in monasteries is consequently a result of pressure from religious and social institutions which is complicated in form. The process of maintaining this identity changes continuously within the political, social and cultural context and conditions. “Historical events” are linked to create a meaning and a Tai Khuen identity for the present and will also continue into the future.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved